

Camins Vius

volta al Parc Nacional

Recuperació de camins històrics per al senderisme en l'entorn del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (Alta Ribagorça, Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Val d'Aran)

La Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural **DEPANA**, amb el concurs de l'**Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera** (Universitat Autònoma de Barcelona), ha iniciat un projecte de recuperació de camins històrics dins l'àrea d'influència del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici: "**Els camins, un ric patrimoni a preservar**".

L'objectiu del projecte és la rehabilitació, per al trànsit no motoritzat, d'un seguit de camins de gran significació històrica, bona part d'ells amb un origen més que mil·lenari i la resta presents des de l'època medieval. Es tracta dels camins que tradicionalment havien comunicat els pobles i les valls que envolten l'actual Parc Nacional, i per on des de sempre havien transitat viatgers, romeus, pastors, traguers, soldats, carrabiners, contrabandistes i, per descomptat, els veïns.

Aquests camins són:

- Antic camí deth Pòrt de Vielha
- Antic camí del Port de la Bonaigua
- Camins del Balneari de Caldes
- Cabanera de Durro a Llessui i Espot

Els antics camins són un patrimoni cultural que cal preservar i revaloritzar. En altres països gaudeixen d'una elevada consideració social gràcies als seus valors arquitectònics, històrics, paisatgístics i naturalístics. Es tracta de camins públics, que les administracions han de conservar i defensar, que van ser construïts per al trànsit de persones i bèsties, i pels quals tothom hi té el dret de transitar.

La recuperació dels quatre camins permetrà també equipar un atractiu sender de circumval·lació del Parc Nacional, a més d'enllaçar les principals poblacions situades al fons de les valls que envolten el parc.

Objectius

Crèdits

El senderisme

Proposta actuació

Camps de treball

FI projecte en .PDF

Recuperació de camins històrics per al senderisme en l'entorn del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (Alta Ribagorça, Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Val d'Aran)

Una proposta d'actuació concertada i participativa

Tant o més important que la rehabilitació dels camins històrics seleccionats és l'establiment de mecanismes locals de gestió dels equipaments que són proposats, per tal de garantir la continuïtat i el desenvolupament de les actuacions ja iniciades.

Un projecte dinamitzador i ambiciós com el que acabem de presentar només és possible amb la implicació i la participació concertada de la societat local (associacions, jovent), dels agents econòmics (comerç, turisme, ramaderia) i, sobretot, de les diverses administracions. En aquest sentit, ja hem iniciat les primeres actuacions, amb el concurs i el suport de persones, col·lectius i administracions (ELM de Senet, IES del Pont de Suert, voluntariat de DEPANA, Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça).

L'organització del projecte comprèn una Comissió de Seguiment, encarregada de vetllar pel compliment general dels objectius fixats, promoure nivells òptims de participació i assegurar la informació de la població; una Àrea de Coordinació dels Treballs de Camp, responsable de les actuacions sobre el terreny, i una Direcció d'Estudis, encarregada dels aspectes

tècnics.

A l'últim, s'està creant un directori de persones i institucions interessades a elaborar noves fórmules de participació i consens, així com de facilitar les tasques de coordinació.

Beneficis del projecte

Podem aplegar els beneficis potencials del projecte en quatre àmbits:

1) Recuperació i valorització del patrimoni històric

Els senders es basen en la xarxa de camins rurals existent, antics camins de ferradura i cabaneres d'origen mil·lenari que incorporen nombrosos elements patrimonials com ara empedrats, ribassos, murs, fites, creus, ponts, búnquers, hospitalets, fonts, abeuradors, cabanes, pletes, etc. El senderisme és entès com un instrument per a la conservació d'aquest patrimoni històric i cultural.

2) Desenvolupament local

La rehabilitació i la conservació de camins que comporta la proposta afavoreix el manteniment de les activitats econòmiques i les tasques de gestió del paisatge i el territori que la població local ha dut a terme generació rere generació. Els senders han d'oferir una alternativa de desenvolupament, mitjançant un turisme lligat als recursos locals, que reforci l'oferta turística actual i que potencii noves formes de turisme sostenible. És per això que són un equipament que la societat local ha de gestionar d'una forma autònoma, i que ha d'explotar directament per mitjà de la prestació de serveis i de la creació i venda de productes turístics.

3) Lleure

Els senders han de satisfer les necessitats i les expectatives dels usuaris senderistes, a més de ser un equipament social al servei dels ciutadans que desitgin gaudir d'una activitat de lleure sostenible i en contacte amb la natura.

4) Parc Nacional

Els senders han de participar d'un concepte d'ordenació integral del territori i els recursos naturals en l'àmbit del Parc Nacional i la seva àrea d'influència.

La rehabilitació de camins comporta una millora del paisatge i facilita les tasques de gestió del medi ambient i de prevenció i lluita contra els riscos naturals. D'altra banda, l'ordenació de la freqüentació del medi natural amb els senders esdevé un fre al turisme motoritzat -i, en general, al massificat i descontrolat-, proporciona un servei alternatiu als visitants del Parc i contribueix

Objectius

Crèdits

El senderisme

Proposta actuació

Camps de treball

El projecte en .PDF

proporciona un bon ver alternatiu als visitants del Parc i contribueix a minimitzar els impactes ambientals i els perjudicis a l'economia rural. Els senders, doncs, han de contribuir positivament als objectius i a l'estratègia de gestió de l'espai protegit.

Recuperació de camins històrics per al senderisme en l'entorn del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (Alta Ribagorça, Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Val d'Aran)

El senderisme: un instrument de desenvolupament local

Avui dia el senderisme és la principal activitat de lleure als països desenvolupats. França i Alemanya tenen senders abalisats des de fa més d'un segle i caminar és l'activitat física preferida dels britànics. Encara més; Suïssa, amb encara no 50.000 km2, té la xarxa de senders equipats més densa del món (equivalent a unes vuit vegades la de Catalunya).

D'altra banda, es tracta d'una activitat en clara expansió: 'The Ramblers' Association', el principal club britànic de senderisme, tenia uns 120.000 associats l'any 1998, mentre que als Estats Units la inversió federal en programes de senderisme assolía el 1997 la xifra de 238 milions de dòlars.

El senderisme ha esdevingut un important instrument de dinamització i desenvolupament local en nombroses zones rurals i de muntanya d'arreu d'Europa. A més, és un turisme de qualitat amb un important potencial de creixement.

Entre els seus practicants hi destaquen les persones de mitjana edat amb un nivell cultural elevat: són els qui més viatgen i els qui fan estades més llargues.

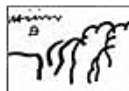
A Catalunya la demanda estrangera de productes de senderisme prové sobretot dels països centreeuropeus -Alemanya, Àustria, Holanda, Bèlgica, el Regne Unit i França- (clients tradicionals del nostre mercat turístic), sense oblidar els Estats Units i el Canadà.

L'atractiu internacional de la marca "Parc Nacional", la importància dels valors naturalístics, paisatgístics i culturals de les valls que envolten el parc, la seva vocació i tradició turística, l'elevat valor patrimonial unit a la qualitat paisatgística d'una extensa xarxa de camins rurals tradicionals d'origen medieval, així com la declaració del conjunt romànic de la Vall de Boi com a Patrimoni de la Humanitat, són elements que afavoreixen el disseny i la promoció d'equipaments de senderisme de qualitat i competitiu en el mercat nacional i internacional. Tot plegat, en harmonia amb els principis de l'ecoturisme i del turisme sostenible, de manera que contribueixin als objectius de gestió de l'espai protegit i al progrés i el benestar dels habitants del Parc Nacional i la seva àrea d'influència.

La rehabilitació dels camins i l'equipament dels senders proposats comporta una actuació coordinada a tres nivells: en primer lloc, caldrà recuperar i fer transitables els camins seleccionats; a continuació, serà precís equipar-los adequadament, tenint presents les necessitats i els serveis bàsics que requereixen i demanden els usuaris senderistes; per últim, s'haurà de planificar l'elaboració i la comercialització, a nivell local, del mercat de productes de senderisme.

- [Objectius](#)
- [Crèdits](#)
- [El senderisme](#)
- [Proposta actuació](#)
- [Camps de treball](#)
- [El projecte en .PDF](#)

Recuperació de camins històrics per al senderisme en l'entorn del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (Alta Ribagorça, Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Val d'Aran)

Crèdits

Objectius

Crèdits

El senderisme

Proposta actuació

Camps de treball

El projecte en .PDF

Direcció: Xavier Campillo i Besses - Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera, Universitat Autònoma de Barcelona

Coordinació: Antoni Plans i Lladós - DEPANA

Estudi preliminar

Xavier Campillo i Besses
Imma Espel i Casas
Xavier Font i Ferrer
Rafael López i Monné

Estudi de senyalització

Rafael López i Monné

Estudi d'interpretació

Xavier Campillo i Besses
Jordi Dalmau i Ausàs
Enric Farrero i Llorens
Francesc Romagosa i Casals
Jordi Tutusaus
Albert Villaró i Boix

Sistema d'Informació Geogràfica

Xavier Campillo i Besses
Enric Farrero i Llorens
Pablo Giménez Caro
Jordi Tutusaus
Naturgest.S.L.

Camps de treball

Llorenç Ponce
Teresa Sabater
Fundació Territori i Paisatge
IES Pont de Suert

Documentació fotogràfica

Rafel López i Monné
Mireia Plans
Jordi Tutusaus

